

CONGRES – 18 JAAR EN HOE NU VERDER? – 2^E EDITIE

14 december 2017
Jaarbeurs, Utrecht

Wanneer jongeren die gebruik maken van jeugdhulp 18 worden, mogen zij zelf beslissen of ze nog verdere hulp willen. Maar vaak kunnen ze juist vanwege de problemen waardoor ze in de jeugdzorg terecht kwamen, daar zelf geen weloverwogen beslissing over nemen. Vaak zijn deze jongeren immers licht verstandelijk beperkt, hebben ze psychiatrische problemen, een problematisch sociaal netwerk en overschatten ze hun eigen zelfredzaamheid.

De achttiende verjaardag is vaak het moment waarop jonge mensen die keihard zorg nodig hebben, buiten de boot vallen. De praktijk leert dat ze na een paar jaar vaak wel weer terug in de hulpverlening komen, maar dan zijn de problemen in de tussentijd veelal geëscaleerd. En dat moeten we toch niet willen? Daar ligt dus een taak voor de hulpverlening. Maar dat is geen eenvoudige opgave, want wetgeving, gemeentes en organisaties werken daar niet altijd even goed aan mee.

Hoe je desondanks deze kwetsbare jongeren zo goed mogelijk kunt ondersteunen over de grenzen van hun achttiende verjaardag heen, daarover leveren de sprekers op dit congres een bijdrage.

Doelgroep

Dit congres is bedoeld voor alle hbo- en academisch opgeleide hulpverleners die werken met cliënten die 18 jaar worden. Denk daarbij aan:

- Jeugdzorgwerkers / jeugdbeschermers
- Professionals in de zorg voor mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)
- Orthopedagogen / psychologen / gedragswetenschappers
- Cliëntbegeleiders
- Gezinsbegeleiders
- Pleegzorgbegeleiders
- Woonbegeleiders
- Gezinshuisouders
- Trajectbegeleiders
- (School)maatschappelijk werkers
- Jeugdartsen
- Jeugdverpleegkundigen (4-19)
- (Sociaal) psychiatrisch verpleegkundigen
- Verpleegkundig specialisten GGz

- Praktijkondersteuners GGZ
- Docenten / mentoren

Leerdoelen

Na deelname aan dit congres weet je:

- Hoe je hulpverlening organiseert en uitvoert, over de grens van de achttiende verjaardag heen;
- Wat er qua hulpverlening verandert wanneer iemand 18 jaar wordt en hoe je je daartoe kunt verhouden als hulpverlener;
- Wat er in juridisch opzicht verandert voor de cliënt die 18 jaar wordt, evenals wat dat betekent voor hun ouders, het onderwijs en de hulpverlening;
- Aandachtsgebieden vanuit straatcultuur onder jongeren;
- Toekomstperspectieven van jongeren na opname in een residentiële setting;
- Hoe je thuiszittende jongeren (17-23 jaar) weer naar school kunt krijgen;
- Hoe je bij licht verstandelijke beperkte jongeren die 18 jaar worden, eigen kracht kunt mobiliseren;
- Hoe je samen met jongeren, gestructureerd en planmatig kunt werken aan de verplichtingen en "regelingen" die een achttiende verjaardag voor jeugdzorgcliënten met zich meebrengt;
- Hoe je samenwerking binnen en tussen organisaties zo kunt vormgeven dat je kunt voorkomen dat jongeren buiten de boot vallen wanneer ze 18 jaar worden.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee

10.00 uur Opening congres en inleiding op het thema door dagvoorzitter Drs. Guus Feron

10.15 uur Dr. Jan Dirk de Jong [Hogeschool Leiden] - Straatcultuur van jongeren

11.00 uur Mr. Lydia Jansen [Praktijk Lydia Janssen] - Juridisch perspectief na de 18-de verjaardag

11.45 uur Pauze

12.15 uur Dr. Kitty Jurrius en Dr. Charlotte Vissenberg - [Hogeschool Windesheim] - De 24-uurszorg stopt - en dan?

13.00 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessies

Deelsessie 1A Robert Alex Roch [Kwintes] - Thuiszitters

Deelsessie 1B Drs. Jeltje Rijks [William Schrikker Groep] - 18-/18+: hoe bereiken en motiveren we de meest kwetsbare groep?

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessies

Deelsessie 2A Paul Post [TOTZOO] - Werken met plan 18

Deelsessie 2B Drs. Attie Wolff [Meedenkerij] - Organiseren en uitvoeren

16.30 uur Afsluiting

Sprekers en hun bijdrage

Dr. Jan Dirk de Jong

Bijdrage: Straatcultuur en de jeugd van tegenwoordig

Jan Dirk studeerde sociologie aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen bij de vakgroep Strafrecht en Criminologie op het onderwerp

'opvallend delinquent groepsgedrag onder (hoofdzakelijk) Marokkaanse straatjongens in Amsterdam Nieuw West.' Jan Dirk werkt als lector Aanpak Jeugdcriminaliteit bij Hogeschool Leiden en als universitair docent bij de sectie Criminologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Wat bedoelen we met 'straatcultuur'? Waarom is inzicht in een dergelijke cultuur van belang voor ons begrip van risicojeugd en de groepsdynamiek binnen problematische jeugdgroepen in Nederland? Hoe heeft dit begrip een plek gekregen binnen onze aanpak van overlast en jeugdcriminaliteit? En heeft het begrip dat nu te pas en te onpas wordt gebruikt door beleidsmakers en is verwerkt in diverse cursussen voor professionals, nog wel betrekking op de dagelijkse realiteit van straatjongens in Nederlandse achterstandswijken en op social media? Jan Dirk gaat in op deze vragen op basis van 20 jaar ervaring met praktijkgericht onderzoek onder straatjongeren uit verschillende steden en onder diverse professionele partners in het systeem van de integrale aanpak. Aan de hand daarvan wil hij een indringend beeld schetsen van de beleving van straatcultuur onder jongeren in hun wijk en op social media. Maar ook gaat hij in op een aantal conceptuele misverstanden over straatcultuur als gevolg van de commerciële uitbuiting van het begrip door partijen binnen onze veiligheids-, zorg- en welzijnsindustrie.

Mr. Lydia Janssen

Bijdrage: Wat zegt de wet?

Lydia is jurist, zelfstandig adviseur en opleider, gespecialiseerd in recht, (jeugd)zorg en welzijn. Zij heeft in opdracht van het ministerie de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontworpen. Lydia heeft ruime werkervaring op het gebied van privacyreglementen, ouderschap en gezag, dossiervorming, beroepsgeheim en juridische aspecten van de (jeugd)zorg en incidentenonderzoek. Zij is auteur van diverse brochures en boeken over recht en zorg.

In deze bijdrage wordt vanuit het juridisch perspectief gekeken wat er verandert aan (gedwongen) hulp als een jongere 18 jaar wordt en welke mogelijkheden er nu al zijn, binnen het bestaande wettelijk kader, om een harde knip tussen 18- en 18+ te voorkomen.

Dr. Kitty Jurrius

Bijdrage: De 24-uurszorg stopt - en dan?

Kitty studeerde Sociaal-Culturele wetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam en promoveerde op het domein participatie en zorg. Zij werkt associate lector bij Windesheim en deed onder meer onderzoek naar jongeren en schulden en laaggeletterdheid onder jeugdigen. Daarnaast is Kitty als docent verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, met als aandachtsgebieden Childrens Rights en forensische orthopedagogiek.

In Nederland worden relatief veel jongeren uit huis geplaatst. Meer dan in landen om ons heen, groeien jongeren op in residentiële jeugdzorgsettings. Is dat in deze tijd van zorgverantwoordelijkheid bij gemeenten en nadruk op eigen kracht en eigen regie nog te handhaven? Hoe komt het eigenlijk dat jongeren in de residentiële jeugdzorg terecht komen en wat verhindert dat zij weer vlot terugkeren naar huis? Het lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en Zorg doet momenteel onderzoek naar de instroom, doorstroom en uitstroom van jongeren uit de 24-uurszorg. Tijdens de presentatie zullen de uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek aan bod komen waaronder de aanknopingspunten die dit onderzoek biedt voor de zorg in de periode voordat een jongere 18 wordt en de behoeften van jongeren en professionals nadat een jongere 18 jaar is geworden.

Dr. Charlotte Vissenberg

Bijdrage: Duo-presentatie met Dr. Kitty Jurrius

Charlotte studeerde Medical Anthropology and Sociology aan de Universiteit van Amsterdam en is als onderzoeker werkzaam bij Windesheim Flevoland. Zij richt zich met name op jeugdzorg, zelfmanagement educatie, inclusie en eigen regie.

Drs. Jeltje Rijks

Bijdrage: 18 jaar en LVB

Jeltje is opgeleid tot gedragswetenschapper en heeft gewerkt binnen de gehandicaptenzorg, jeugdzorg en jeugdbescherming. Op dit moment werkt zij als trainer en projectleider voor het Expertisecentrum van de William Schrikker Groep. Zij ontwikkelt en geeft trainingen binnen de domeinen jeugd, veiligheid, wmo, werk & inkomen en onderwijs. Jeltje heeft ervaring met het ontwikkelen van nieuw zorgaanbod voor de doelgroep ouders en kinderen met een beperking.

Het expertisecentrum William Schrikker ondersteunt gemeenten en zorgaanbieders bij innovatie van de zorg voor kwetsbare jongeren met een beperking en een (geschiedenis van) maatregelhulp. Middels diverse projecten in het land is de afgelopen jaren ervaring opgedaan met het bereiken en motiveren van de groep 18-jarigen die de gedwongen jeugdzorg verlaten. In deze deelsessie worden ervaringen gedeeld en volgen praktische handvatten en inspiratie voor gemeenten en organisaties die de zorg voor deze zeer kwetsbare en moeilijk te bereiken jongeren willen verbeteren.

Robert Alex Roch

Bijdrage: Thuiszitters

Robert Alex werkt als projectleider van De Huiskamer, een project voor dak- en thuisloze jongeren, bij Kwintes en runt daarnaast zijn eigen bureau Move2do. Het primaire doel is om jongeren de weg te wijzen naar volwassenheid en hen in staat te stellen eigen verantwoordelijkheid te dragen.

Hoe krijg je jongeren tussen de 17 en 23 die thuiszitten naar school?